

TIER 1 | USCIRF-RECOMMENDED COUNTRY OF PARTICULAR CONCERN (CPC)

Ủy Ban Tự Do Tôn Giáo Quốc Tế (USCIRF) là một ủy ban của chính phủ liên bang Hoa Kỳ độc lập, lưỡng đảng được thành lập theo Đạo Luật Tự Do Tôn Giáo Quốc Tế (IRFA) giám sát quyền phổ quát về tự do tôn giáo và tín ngưỡng ở ngoại quốc. USCIRF sử dụng các tiêu chuẩn quốc tế để giám sát các vi phạm tự do tôn giáo và tín ngưỡng ở ngoại quốc và đưa ra các khuyến nghị về chính sách cho tổng thống, ngoại trưởng, và Quốc Hội. USCIRF là một tổ chức độc lập riêng biệt và khác với Bộ Ngoại Giao. Phúc Trình Thường Niên 2017 phản ánh kết quả công việc một năm của những nhân viên trong ủy ban và đội ngũ chuyên nghiệp trong việc ghi nhận các vi phạm trên thực tế và đưa ra các khuyến nghị cho chính phủ Hoa Kỳ. Phúc Trình Thường Niên 2017 nói đến thời gian trong năm 2016 đến tháng Hai năm 2017, mặc dầu trong một số trường hợp các sự kiện quan trọng xảy ra sau thời gian này cũng được đề cập. Để biết thêm thông tin về USCIRF, hãy xem trang web [ở đây](#), hoặc trực tiếp liên lạc USCIRF tại 202-786-0611.

Việt Nam

Các Phát Hiện Chính: Vào năm 2016, Việt Nam tiếp tục có các tiến bộ về các điều kiện tự do tôn giáo. Mặc dù Luật Tôn Giáo và Tín Ngưỡng của Chính Phủ, được chấp thuận vào ngày 18 tháng 11, 2016, không hoàn toàn tuân thủ các tiêu chuẩn quốc tế, động thái này cho thấy nỗ lực có thiện chí của Chính Phủ và Quốc Hội trong việc lấy ý kiến từ một số tổ chức tôn giáo, kết hợp với hướng dẫn của các chuyên gia quốc tế theo một cung cách tương đối minh bạch, và nói đến nhiều các thách thức tự do tôn giáo trong nước. Tuy nhiên, các vi phạm tự do tôn giáo nghiêm trọng vẫn tiếp diễn, đặc biệt là nhằm vào các cộng đồng dân tộc thiểu số ở những vùng nông thôn trong một số tỉnh thành. Với sự chấp thuận của luật này sau thời gian báo cáo, ngày có hiệu lực là 1 tháng Giêng 2018, và phạm vi rộng lớn và bản chất của các vi phạm vẫn tiếp diễn trong năm 2016, USCIRF một lần nữa cho rằng Việt Nam đáng được đưa vào danh sách “các quốc gia đáng quan ngại,” hay CPC, theo Đạo Luật Tự Do Tôn Giáo Quốc Tế (IRFA) vào năm 2017, cứ mỗi năm kể từ năm 2002. USCIRF tin là Việt Nam có thể đang ở đúng đường dẫn đến các cải thiện rộng lớn và lâu dài ở một số điều kiện tự do tôn giáo; tích cực tiếp tục con đường này sẽ có thể khiến USCIRF xem xét đưa Việt Nam vào danh sách Mức 2 trong tương lai. Những thay đổi có thể có về hạng mức này sẽ tùy thuộc, một phần, vào việc chính phủ Việt Nam có thực hiện và thực thi điều luật mới theo tinh thần bảo đảm quyền lợi của các tổ chức tôn giáo và các đạo hữu, đem lại sự đối xử bình đẳng và công bằng và cho cả những nhóm tôn giáo được nhà nước bảo lãnh và những nhóm độc lập, cũng như những nhóm đã đăng ký và không đăng ký.

Khuyến nghị của Chính Phủ Hoa Kỳ

- Đưa Việt Nam vào danh sách các Quốc Gia Đáng Quan Ngại theo IRFA;

- Tiếp tục phối hợp với chính phủ Việt Nam về Luật Tôn Giáo và Tín Ngưỡng để bảo đảm việc thực thi luật này thống nhất với các tiêu chuẩn nhân quyền quốc tế, và khuyến nghị trách nhiệm giải trình của các viên chức chính quyền trung ương và địa phương và thực thi pháp luật cũng như các tổ chức hoạt động không phải nhà nước không tuân thủ với luật pháp Việt Nam, hiến pháp, và tiêu chuẩn quốc tế;
- Khuyến nghị chính phủ Việt Nam thừa nhận và xét đến các vi phạm chống lại các cộng đồng tôn giáo bởi các đơn vị nhà nước hay không nhà nước, gồm có cả những cá nhân được chính phủ bảo trợ thực hiện những hành động như thế, và ủng hộ việc đào tạo các viên chức chính quyền địa phương, luật sư, thẩm phán, lực lượng công an và an ninh thực hiện, thực thi, và giải thích về luật pháp;
- Bảo đảm nhân quyền và tự do tôn giáo được tuân thủ một cách thống nhất và công khai ở mọi cấp độ của quan hệ Việt- Mỹ, gồm có những thảo luận liên quan đến quân sự, mậu dịch, hay trợ giúp kinh tế và an ninh, và ở những chương trình về tự do Internet và phát triển xã hội dân sự;
- Tiếp tục các cuộc chuyến viếng thăm thường xuyên, được biết rõ của chính phủ Hoa Kỳ đến các vùng xa, nông thôn, gồm có cả những tiếp xúc trực tiếp với các cộng đồng tôn giáo độc lập nếu cần thiết;
- Hối thúc chính phủ Việt Nam chấm dứt việc giam giữ và bỏ tù các thành viên của các tổ chức tôn giáo, cũng như các nhà hoạt động nhân quyền, vì họ có hoạt động tôn giáo ôn hòa hay các liên hệ về tôn giáo, và nhanh chóng thả tất cả các tù nhân lương tâm;
- Khuyến nghị Toà đại sứ Hoa Kỳ ở Hà Nội Và Tổng Lãnh Sự Hoa Kỳ ở Thành Phố Hồ Chí Minh tiếp tục duy trì liên lạc thỏa đáng, kể cả thăm hỏi trực tiếp các tù nhân lương tâm Việt Nam, và hối thúc chính phủ Việt Nam bảo đảm họ có thể thường xuyên tiếp cận với gia đình họ, các giám sát viên về nhân quyền, cũng như được chăm sóc y tế đúng mức, và được đại diện pháp lý thỏa đáng như đã nói trong các công cụ thông tin về nhân quyền quốc tế;
- Tiếp tục bênh vực và ủng hộ các cá nhân vì chính phủ Việt Nam đe dọa, giam giữ, tấn công, hay bị bắt giữ do có tham gia hay tham dự ác cuộc họp mặt trong nước hay quốc tế và các buổi gặp mặt khác với các giới chức Hoa Kỳ và các tổ chức có liên quan quốc tế khác; và
- Sử dụng các công cụ có mục đích chống lại các viên chức và cơ quan được xác định là đã tham gia hoặc chịu trách nhiệm về các vi phạm nhân quyền, đặc biệt là các vi phạm nghiêm trọng về tự do tôn giáo, như danh sách “những công dân bị chỉ định trừng phạt

đặc biệt” được lưu ở Văn Phòng Kiểm Soát tài Sản Nước Ngoài của Bộ Ngân Khố, từ chối cấp visa theo điều 604(a) của IRFA và của Đạo Luật Nhân Quyền Magnitsky Toàn Cầu, và phòng tòa tài sản của Đạo Luật Magnitsky toàn cầu.

Bối cảnh

Chính phủ Việt Nam đã thực hiện các bước tiến đáng kể để cải thiện các điều kiện tự do tôn giáo trong nước. Nhiều cá nhân và cộng đồng tôn giáo có thể hành đạo hay thực hiện tín ngưỡng của mình tự do, công khai, mà không sợ hãi. Ở nhiều cộng đồng, các tổ chức tôn giáo và các viên chức địa phương quan hệ tốt với nhau, gần như không có sự can dự của chính quyền. Quốc gia này là quê hương của rất nhiều tín ngưỡng khác nhau. Phần lớn trong số hơn 94 triệu người Việt Nam theo đạo Phật hay cho là mình theo đạo Phật. Các con số ước tính khác nhau nhiều, nhưng được biết có hơn 6 triệu người Việt Nam theo đạo Thiên Chúa Giáo, từ hơn 1,5 đến 3 triệu là Phật Giáo Hòa Hảo, khoảng một đến 3 triệu theo đạo Cao Đài, và khoảng 1 đến 2 triệu theo đạo Tin Lành. Số ít hơn là Phật Giáo Khmer Krom, Đạo hồi (gồm có cả Đạo hồi dân tộc Cham), Hindu, Baha'i, Mormon, và Pháp Luân Công, cũng như người theo các tín ngưỡng địa phương hay những hình thức thờ phụng truyền thống khác.

Nói chung, các tổ chức tôn giáo được nhà nước công nhận có được nhiều lợi thế hơn các tổ chức không được công nhận. Mặc dầu đã có các cải thiện thấy rõ, chính phủ Việt Nam vẫn chỉ đạo hoặc cho phép sự sách nhiễu và phân biệt các tổ chức tôn giáo độc lập không đăng ký, đặc biệt là các tổ chức hoạt động cho nhân quyền và/hoặc tự do tôn giáo. Có sự không thống nhất giữa nỗ lực của chính quyền trung ương cải thiện các điều kiện tự do tôn giáo và các hành động vẫn đang diễn ra của các viên chức địa phương, công an, và các côn đồ có tổ chức đe dọa và hành hung các người theo đạo và những nơi thờ phụng hay các cơ sở tôn giáo.

Nói chung, chính phủ Việt Nam tiếp tục đàn áp bất kỳ ai thách thức nhà chức trách, như các luật sư, blogger, các nhà hoạt động, tổ chức dân sự, và tổ chức tôn giáo. Ví dụ, chính phủ đàn áp các nhà bất đồng chính kiến trên mạng: vào tháng 3, 2016, một blogger chính trị nổi tiếng và người phụ tá của ông là Nguyễn Hữu Vinh và Nguyễn Thị Minh Thúy, nhận các bản án 5 và 3 năm tù, theo thứ tự, vì đã đăng tải các bài báo “chống nhà nước”. Vào tháng 9, 2016, các bản án của họ vẫn được giữ nguyên sau khi kháng cáo bất thành.

Ngoài ra, trong năm 2016, một hiểm họa môi trường làm cá và các sinh vật biển chết hàng loạt và gây khó khăn cho các ngư dân địa phương trong những vùng bị ảnh hưởng ở miền trung Việt Nam. Do chính quyền bắt giữ các người biểu tình ôn hòa tức giận vì chính quyền không minh mạch về nguyên nhân thảm họa, nhiều tổ chức tôn giáo địa phương hỗ trợ và cung cấp các nguồn trợ giúp cho những người chịu hậu quả của thảm họa bị các nhà chức trách gây khó dễ vì đã cố giúp những người biểu tình. Vào tháng Hai năm 2017, các viên chức mặc thường phục và sắc

phục tăn công và tra hỏi các nhà hoạt động tôn giáo và những người khác ở Giáo xứ Song Ngọc ở tỉnh Nghệ An vì đã biểu tình ôn hòa chống sự đối phó của của chính phủ với thảm họa.

Các Điều kiện tự do Tôn giáo 2016–2017

Các Khuynh hướng Tích cực và đáng Khích lệ: Vào ngày 31 tháng 5, 2016, chính phủ Việt Nam đã công nhận chính thức Các Thánh Hữu Ngày Sau của Chúa Giê-su Ki-tô (LDS) và ngoài ra còn công nhận Ủy ban Đại diện của Giáo hội LDS. Trước đây, Giáo hội LDS đã có một văn phòng đại diện tạm thời. Ngoài ra, nhiều giáo sĩ cho biết là chính phủ Việt Nam đã chấp thuận những yêu cầu đăng ký giáo phái của họ. Vào tháng 9, 2016, Học Viện Công giáo Việt Nam được mở ở Thành phố Hồ Chí Minh, trở thành học viện thần học cấp đại học đầu tiên trong nước. Trong năm 2016, Hội đồng Phổ thông Phái Cao Đài Độc Lập cho là nhà nước ít đàn áp ít hơn so với những năm trước đây. Phái này đã có thể tiến hành các lễ lược đặt bàn thờ phụng và tang lễ mà không bị quấy nhiễu, mặc dầu có sự phản đối và đe dọa của Hội Thánh Cao Đài do nhà nước quản lý. Tuy nhiên, nhóm này vẫn sợ là sẽ bị chính quyền đàn áp trở lại bất kỳ lúc nào.

Sách Nhiều một số Tổ chức và Cá nhân Tôn giáo: Chính phủ Việt Nam thường xuyên nhắm vào một số cá nhân và tổ chức bởi vì đức tin, sắc tộc, ủng hộ dân chủ, nhân quyền, hay tự do tôn giáo, có quan hệ lịch sử với Phương Tây, hay mong muốn được tồn tại độc lập không chịu sự kiểm soát của chính phủ Cộng Sản. Những người này là người Theo đạo Cao đài độc lập; phật tử độc lập như Giáo hội Phật giáo Thống nhất (UBCV), Hòa Hảo, và Khmer Krom; Người Thượng Montagnard; Hmong; Pháp Luân Công; và tín đồ của Dương Văn Minh.

Vào tháng 6 năm 2016, công an đã sách nhiễu, hành hung, và ngăn cản một số người Phật Giáo Hòa Hảo tham gia các buổi lễ kỷ niệm tín ngưỡng họ ngày 22 tháng 6. Nhà chức trách đã dùng các thanh chắn để chặn đường đến chùa Quang Minh, ngôi chùa Hòa Hảo duy nhất trong nước không bị nhà nước kiểm soát. Phật giáo Hòa Hảo đã cho biết các sự kiện khác liên quan đến ngôi chùa vào tháng Giêng và tháng Tư 2016; theo các tín đồ Hòa Hảo, sự kiện tháng tư đưa đến việc đập đánh một trong các lãnh tụ tôn giáo do những người tấn công ẩn danh mà có thể là một bộ phận của công an. Phật giáo Hòa Hảo cho biết một sự kiện khác ở Tỉnh An Giang mà cả những công an mặc thường phục và sắc phục đe dọa, sách nhiễu, hay hành hung hơn 50 tín đồ.

Cũng vào tháng 6 năm 2016, nhà chức trách đã quấy phá một buổi lễ cầu nguyện công giáo, được tổ chức ở nhà một cha xứ ở Huyện Mường Khương tỉnh Lào Cai. Các nhân viên an ninh hành hung một số đạo hữu và tịch thu điện thoại di động của những ai cố gắng thu hình sự việc này.

Trong năm 2016, các viên chức Việt Nam đã chú ý nhắm vào các người đang tiếp xúc với những đại diện nước ngoài, đặc biệt là những người phương tây. Ví dụ, vào tháng 3 năm 2016, các nhà chức trách đã giam giữ Trần Thị Hồng, vợ của Mục sư Nguyễn Công Chính đang bị bỏ tù, khi bà

đang trên đường đi gặp Đại sứ Lưu động Hoa Kỳ đặc trách về Tự Do Tôn Giáo Quốc Tế David Saperstein. Cuối cùng bà đã gặp phái đoàn Hòa Kỳ ở nhà mình, nhưng từ đó bị sách nhiễu chính thức nhiều lần (Xem *Bắt giữ và Bị Bỏ Tù*). Ngoài ra, vào ngày 6 tháng 4, được biết các nhà chức trách đã tra hỏi Mục sư Y Noen Ayun thuộc Hội Thánh Tin Lành vì ông cũng gặp đại sứ Saperstein. Mục sư trước đây đã bị bắt giữ hoặc bị đe dọa bỏ tù do các hoạt động tôn giáo.

Trong một sự kiện khác, vào giữa tháng 8 năm 2016 công an địa phương tỉnh Đak Nông mời ông Y Than đến đồn công an để tra hỏi sau khi cha ông là Mục sư Rmah Loan, trước đây thuộc Hội Thánh Tin Lành Phía Nam Việt Nam, chứng thực vào tháng sáu ở cuộc điều trần ở Tiểu Ban Sự Vụ Quốc Tế. Công an đã tra hỏi ông Y Than, cũng là một mục sư về ba nhà thờ mà ông hiện đang phụng sự.

Ngoài ra vào tháng 8 năm 2016, các viên chức còn sách nhiễu 2 người thuộc Hội Thánh Tin Lành Người Thượng vì đã tham dự hội thảo tự do tôn giáo ở Timor-Leste. Công an ở Tỉnh Kon Tum bắt giữ mục sư A Dao sau khi ông trở về Việt Nam từ hội thảo, tịch thu các tài liệu và các thiết bị điện tử; tương tự các viên chức tra hỏi và soát nhà của Y Bet, tịch thu các tư trang. Công an cũng sách nhiễu và đe dọa 2 người khác có liên quan đến mục sư A Dao và ông Y Bet vì tham dự hội thảo. Ngoài ra, các giới chức còn tra xét 2 người trở về Việt Nam từ hội thảo: Bùi Văn Thâm, một tín đồ đạo Hòa Hảo, bị câu lưu, và giáo sư Đinh Kim Phúc bị trả hỏi ít nhất là 2 lần. Hai người khác là mục sư giáo hội tin lành Mennonite Phạm Ngọc Thạch, một tù nhân lương tâm trước đây, và Đại diện của Cao Đài Nguyễn Văn Phúc bị ngăn không được rời khỏi nước để tham dự hội thảo.

Đối với các người thượng dân tộc thiểu số ở Tây Nguyên, nhiều người là tín hữu Tin Lành, chịu rất nhiều hạn chế của chính quyền: một số bị ngăn cản không cho tổ chức các buổi lễ tôn giáo, nhiều người bị gọi lên gặp các nhà chức trách địa phương và bị gây áp lực phải từ bỏ tín ngưỡng của mình, và các mục sư bị sách nhiễu hoặc bị trừng phạt. Vào năm 2016, USCIRF nhận được một báo cáo là trong một sự kiện, các nhà chức trách đã bắt giữ ít nhất là 7 người thượng theo đạo ở Tây Nguyên sau khi cảnh sát đã chỉ thị cho những người này từ bỏ đức tin vào Chúa. Vào tháng Bảy, 16 người Thượng đã trở về Việt Nam sau khi xin tị nạn ở Cam-pu-chia; đơn xin của tất cả những người này, ngoại trừ một người, không nộp đơn, bị từ chối. Ngoại trừ một nhóm có 13 người Thượng trước đây, không có người nào được Cao Ủy Tị Nạn Liên Hiệp Quốc ban cho quy chế tị nạn trong những năm gần đây.

Cuối cùng, USCIRF tiếp tục nhận được các báo cáo về việc ép đạo. Chẳng hạn, được biết các nhà chức trách đã sách nhiễu các tín đồ của mục sư Tin lành Xiem Ksor, đã chết vào ngày 14 tháng 1 năm 2016, sau khi công an hành hung ông vào Đêm Giáng Sinh 2015.

Sách nhiễu liên quan đến đập phá Cơ sở Tôn giáo và/hay Cản trở các Hoạt động Tôn giáo:
Các tổ chức tôn giáo tiếp tục cho biết việc đe dọa thu hồi hay dỡ bỏ các cơ sở; trong một số

trường hợp, chính quyền sau đó còn tiếp tục sách nhiễu sau khi đe dọa. Không phải tất cả các vụ bắt giữ hay phá hủy cơ sở tôn giáo đều là do không có tự do tôn giáo, nhưng trong một số trường hợp các hành động này cuối cùng dẫn đến việc phá vỡ hay cản trở các hoạt động tôn giáo. Ví dụ vào ngày 24 tháng 3, 2016, chính quyền đã cố bao vây Thánh thất Cao Đài An Ninh Tây ở tỉnh Long An bằng cách khóa cửa và yêu cầu 2 giáo phẩm trong phái rời thánh thất. Thánh thất là của các tín hữu của Giáo hội Cao đài độc lập, những người mà các viên chức địa phương trong những năm nay đã cố gây áp lực bắt họ gia nhập Giáo hội Cao đài được nhà nước quản lý. Vào tháng 6 năm 2016, các nhà chức trách địa phương báng bổ một thánh giá và phá hủy những cơ sở khác ở tu viện Thiên An tỉnh Thừa Thiên Huế. Chính quyền địa phương đã tố cáo tu viện chặt phá rừng bất hợp pháp, những giáo phẩm trong tu viện đã phủ nhận cáo buộc này. Vào ngày 8 tháng 9, 2016, các nhà chức trách ở Thành Phố Hồ Chí Minh đã bao vây và phá hủy Chùa Liên Trì của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất và đuổi các nhà tu đi. Trong thời gian hơn hai tháng, nhà chức trách đã dọa phá chùa, sách nhiễu và đe dọa các Phật tử để mở đường cho các dự án phát triển.

Chính quyền đã sách nhiễu những tín đồ của một giáo phái đạo Cơ đốc nhỏ là Dương Văn Minh và đốt và/hay phá nhà giữ đồ tang lễ là hoạt động quan trọng của giáo phái này. Vào tháng 9 năm 2016, nhà chức trách, nhiều khi mặc thường phục, hủy hoại 52 trong 56 đồ tang lễ trong cả tỉnh. Vào ngày 29 tháng 8, 2016 ở Tỉnh Tuyên Quang, được biết nhà chức trách đã gây thương tích cho 8 tín đồ Dương Văn Minh trong lúc đó phá hủy đồ tang lễ.

Luật về Tôn giáo và Tín ngưỡng: Chính phủ Việt Nam có thể ngăn chặn việc sách nhiễu, đe dọa, hành hung, và giam cầm hay bỏ tù những cộng đồng và cá nhân tôn giáo mà không cần có hành động pháp lý. Giờ đây Luật Tôn Giáo và Tín Ngưỡng đã được chấp thuận, cộng đồng quốc tế sẽ giám sát chặt chẽ việc thi hành luật này. Trong lúc này, cần chú ý là những nhân tố tích cực sau: Luật mở rộng tư cách pháp lý đến một số tổ chức tôn giáo; giảm thời gian các tổ chức tôn giáo phải chờ đợi để đăng ký với chính phủ; khuyến khích thành lập các trường tôn giáo hoặc cơ sở giáo dục khác; thay đổi từ chỗ chính quyền chấp thuận nay đến thông báo, ví dụ, đối với việc phong giáo phẩm và một số hoạt động cụ thể.

Cho dù có những điểm tích cực, các nhà phê bình vẫn tin là luật này hạn chế những quyền tự do bằng các điều bắt buộc phiền hà và cho phép chính quyền Việt Nam can thiệp trên phạm vi rộng vào nhiều khía cạnh của đời sống tôn giáo. Các nhà phê bình tin là những cải thiện khiêm tốn của luật này chỉ làm lợi nhiều cho các tổ chức tôn giáo đã đăng ký, được nhà nước công nhận. Họ tin là luật này lờ đi nhiều tổ chức tôn giáo muốn tồn tại độc lập, và luật này cho thấy ý muốn của chính phủ là tăng cường kiểm soát tôn giáo và tín ngưỡng. Luật này cũng có một điều khoản về an ninh quốc gia có từ ngữ mơ hồ (Khoản 5, điều 4) là những nhà hoạt động bên vực cho nhân quyền và các cộng đồng tôn giáo liên quan sẽ được hiểu theo nghĩa rộng, sẽ hạn chế tự do, đặc biệt là ở cấp địa phương.

Cuối cùng, điều quan trọng cần chú ý đến những phản đối mạnh mẽ của nhiều tổ chức tôn giáo ở Việt Nam về luật này. Đây chính là những cá nhân và tổ chức chịu ảnh hưởng trực tiếp của luật này, nên chính quyền Việt Nam và cộng đồng quốc tế phải tiếp tục nêu lên cảm xúc của mình, tích cực và tiêu cực, về tác động của luật đến khả năng hành đạo tự do của họ.

Bắt giữ và Bỏ tù: Vào tháng bảy, năm 2016, Tổ Chức Ân Xá Quốc Tế đã xác định có ít nhất 84 tù nhân lương tâm ở Việt Nam, trong khi đó có nhiều tín đồ khác bị câu lưu, bỏ tù, hay đang chờ xét xử về các cáo buộc liên quan. Mặc dù các vụ xét xử đã giảm trong những năm qua, nhiều cộng đồng tôn giáo cho biết là công an địa phương, an ninh, và côn đồ được thuê sách nhiễu nhiều tổ chức tôn giáo đặc biệt là ở những vùng nông thôn, xa xôi thường xuyên hơn. Đôi lúc, chính quyền phủ nhận việc bỏ tù các tù nhân lương tâm, thay vào đó gọi họ là “những người vi phạm pháp luật.”

Vào ngày 14 tháng 4, 2016, nhà chức trách bắt Trần Thị Hồng chỉ vài tuần sau khi bà gặp Đại sứ Saperstein lúc đó. Nhà chức trách tiếp tục sách nhiễu, giam cầm, và hành hung Bà Trần nhiều tuần sau đó sau lần bắt giữ đầu tiên, gồm có cả hành hung người con trai 18 tuổi của bà. Chồng bà là linh mục Nguyễn Công Chính, đã ở tù từ năm 2011. Sức khỏe của ông ta đang nguy kịch trong nhiều tháng nay. Những tù nhân lương tâm khác gồm có Phật Giáo Khmer Krom và Thích Thạch Thuol, và luật sư đấu tranh cho nhân quyền cơ đốc giáo Nguyễn Văn Đài. Ngoài ra, Thích Quảng Độ của Tổ chức Phật Giáo Thống Nhất vẫn ở còn bị quản thúc tại gia. Trước chuyến viếng thăm của tổng thống Barack Obama vào tháng năm năm 2016, chính phủ Việt Nam đã thả tù Cha Thadeus Nguyen Văn Lý. Cha Lý, một nhà đấu tranh lâu dài cho tự do chính trị và tôn giáo, đã thực hiện bản án 8 năm tù giam. Trong lúc nhiều nhà hoạt động bên vực cho nhân quyền trước đó đã hy vọng chính phủ Việt Nam sẽ thả các tù nhân lương tâm cùng với chuyến thăm của Tổng Thống Obama, Linh mục Lý là người duy nhất được thả. Nhà hoạt động cho tự do tôn giáo nổi tiếng Bùi Thị Minh Hằng đã hoàn tất bản án của mình và được thả vào tháng Hai năm 2017.

Chính sách Hòa Kỳ

Sau chuyến viếng thăm của Tổng thống Obama đến Việt Nam vào tháng 5, 2016, Hoa Kỳ và Việt Nam đã ra thông cáo chung nhấn mạnh đến một số hợp tác quan trọng, ví dụ: Trường Đại Học Fulbright ở Việt Nam, đây là trường đại học tư thục đầu tiên trong nước; thỏa thuận mới của quốc gia về Peace Corps; và việc cấp thị thực một năm cho phép nhập cảnh nhiều lần. Khi phát biểu ở Trung tâm Hội nghị Quốc gia Hà Nội, tổng thống Obama nói về các giá trị nhân quyền phổ quát và cách thức mà tự do tôn giáo ảnh hưởng đến các cá nhân và cộng đồng. Cho dù các giới chức Hoa Kỳ biết là Tổng Thống Obama đã nêu lên các quan ngại nhân quyền trong suốt cuộc viếng thăm của mình, những nhà hoạt động cho nhân quyền đã bày tỏ thất vọng vì nhiều lý do. Trước tiên, như đã nói ở trên, chỉ có một tù nhân được chính phủ Việt Nam thả trước chuyến viếng thăm của tổng thống Obama: Linh mục Lý. Hai là, nhiều người đã lo ngại là bằng cách dỡ

bỏ hoàn toàn lệnh cấm bán vũ khí hủy diệt hàng loạt cho Việt Nam, Hoa Kỳ sẽ mở đường các thúc đẩy ảnh hưởng đến các vấn đề nhân quyền. Hơn nữa, nhiều người tức giận vì các viên chức Việt Nam đã ngăn không cho nhiều cá nhân tham gia bàn tròn thảo luận xã hội dân sự với tổng thống Obama. Cuối cùng đã có thảo luận bàn tròn, có sự tham gia của các đại diện tăng lữ, đây là một dấu hiệu tích cực, cho dù bị can thiệp của chính quyền Việt Nam.

Vào tháng 4, 2016, trước chuyến viếng thăm của Tổng thống Obama, Hoa Kỳ đã chủ trì Đối Thoại thường niên Nhân Quyền Việt Nam, và tự do tôn giáo là một trong những các vấn đề nhân quyền được thảo luận.

Ngày 13 tháng 11, 2016, đánh dấu lễ kỷ niệm 10 năm Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ đưa Việt Nam ra khỏi danh sách các quốc gia đáng quan ngại. Khi được đưa ra khỏi danh sách vào năm 2006, USCIRF đồng ý là chính phủ Việt nam đã có một số cải thiện tự do tôn giáo, nhưng tin là các chính sách mới và các biện pháp bảo vệ pháp lý đã đủ lâu dài để gây ảnh hưởng. (Để biết thêm thông tin, xin xem *Tự do Tôn giáo ở Việt Nam: Đánh giá để đưa vào Danh sách các Quốc gia Đáng quan tâm Đặc biệt sau 10 năm Dỡ bỏ* ở www.uscirtf.gov.)

Hoa Kỳ cần khích lệ Việt Nam vì những tiến bộ tự do tôn giáo, tuy nhiên, với những vi phạm nghiêm trọng và tiếp diễn, Hoa Kỳ khuyến nghị chính phủ cần phải thực hiện thêm những bước để đưa chính sách và thông lệ của đất nước phù hợp với những tiêu chuẩn nhân quyền thế giới.